

iedere maatschappij er een stel geneeskundige ambtenaren op na zou houden, die buiten de praktijk staan. De Rijksverzekeringsbank kan zich die weelde veroorlooven tengevolge van de zeer groote uitgebreidheid van haar bedrijf en de aanwezigheid van een kas waaruit naar willekeur kan geput worden; voor ieder andere maatschappij is dit een onbereikbaar ideaal. De contro-leerende geneeskundigen zullen dus wel steeds onder de praktiseerende medici gekozen moeten worden en ter besparing van noodelooze moeite en onkosten zoo veel mogelijk in de plaats waar de verzekerde woont. Of zou collega DEKKER wenschen dat de Amsterdammers bijv. door de Haarlemsche collegae gecontroleerd werden en vice versa?

Ten slotte veroorloof ik mij collega DEKKER er op te wijzen, dat wij medici er toch zijn ten bate van het publiek en niet de patienten om onzentwille. Het hooghouden van onzen stand is zeer verdienstelijk, maar moet niet bestaan in een overdreven kwalijknemendheid. Wij loopen op die wijze gevaar dat men ons ook nog eens toevoegt: Waarom al die drukte? uw vak is toch even als ieder ander een broodwinning? Leest men niet telkens advertentiën waarin een praktijk die als lucratief bestempeld wordt ter overname wordt aangeboden?

Hoogachtend

Uw Dienstw. collega

JB. VAN GEUNS.

INGEZONDEN.

NOG EENS VERGIFTIGING DOOR CALOMEL.

Ter verdediging van zijn „meest geliefd geneesmiddel” roept Prof. VAN LEERSUM de schimmen van eenigen onzer voorvaderen op en moet daarvoor o. a. een zekere TURQUET DE MAGERNE dienst doen. Dit is natuurlijk zijn goed recht, doch men moet het mij niet ten kwade duiden, dat die mij volkomen onbekende mannen mij niet van meening kunnen doen veranderen; voorzeker zou het mij niet veel moeite kosten ook enkele mannen op te roepen, die een tegengestelde opinie waren toegedaan, uit die lang vervlogen tijden toen slangensoep en hondendrek en dergelijke ingrediënten nog modegeneesmiddelen waren. Zijn eigenlijk terrein van de Geschiedenis der Geneeskunde, waarop ik natuurlijk niet zoo goed thuis ben als Prof. VAN LEERSUM, verlatende, gaat Prof. VAN LEERSUM over tot op onze dagen en beroept zich op zijn leermeester TALMA. Welnu, wij zullen leermeester tegenover leermeester stellen en dan wijs ik niet zonder trots op den mijnen, KERST, die gewoon was op het college te zeggen: „calomel is kwik en kwik is vergif”.

Ten slotte moet de uitspraak van den door ons allen zoo hoog vereerden STOKVIS den doorslag geven waar hij zegt: „nichts laxieret leiser, gelinder: „ware het geen kwikverbinding, het zou de koning der purgeermiddelen „zijn”. Nu is mij uit persoonlijke mededeelingen van Prof. STOKVIS de afkeer bekend, welke ook hij tegen calomel had, doch bovendien zal niemend uit bovenstaande uitspraak zijn voorliefde er voor opmaken; zijn woorden „ware het geen kwikverbinding” wijzen immers zoo duidelijk mogelijk op het ge-

vaar het als purgeermiddel te gebruiken. Prof. VAN LEERSUM geeft zelf toe dat „bij de kleine dosis, waarin calomel als diureticum moet gegeven worden, „een intoxicatie niet altijd te vermijden is”. Daar waar ons zoo veel andere diuretica ten dienste staan ben ik zeker dat de mij van nabij als zeer conscientieus bekende Prof. VAN LEERSUM als zoodanig wel geen indicatie meer voor het calomel zal vinden „ook al zijn de schadelijke gevolgen door voor- „zichtigheid tot een minimum te beperken”.

Doch Prof. VAN LEERSUM bekent zelf, dat calomel voor hem slechts één aanwijzing heeft, waar hij op blz. 114, regel 25 zegt: „calomel behoort tot „mijn meest geliefkoosde geneesmiddelen, waarmee ik, op één uitzondering „na, steeds mijn doel heb bereikt, nl. een snelle ontleding van het darm- „kanaal”.

Het is misschien ietwat ondeugend, maar ik zou hem wel eens een klein ongelukje toewenschen, dat hem dan wel zou genezen van zijn calomelver- goding: dat heeft al zoo menigeen bekend en dat gevaarlijke middel voor goed in den ban gedaan. En dan zie ik in een glorierijk verschiet Prof. VAN LEERSUM zelf nog eens meewerken aan een herziening van de pharmacopee en het calomel doen verbannen naar het rijk van slangengif en van hondedrek. Prof. VAN LEERSUM eindigt met ons „in deze voor onze geneesmiddelen zoo „benarde tijdsomständigheden” een welgemeenden raad te geven.

Welnu, ik wil niet onderdoen in het besef van den ernst der tijden en kom daarom ook met den welgemeenden raad, die mij mijn geheele leven als richtsnoer voor mijn therapeutisch handelen gegolden heeft:

Primum: non nocere!

's-Gravenhage, 15 Januari 1905.

A. K. W. ARNTZENIUS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — Onderzoek en bestrijding der tuberculose. Op de Rijksbegrooting is weder een post van 150.000 Mk. uitgetrokken voor het onderzoek en de bestrijding der tuberculose. Het Kaiserl. Gesundheitsamt zal de onderzoekingen over de identiteit van dierlijke en menselijke tuberculose voortzetten; de statistiek der sanatoria zal worden bewerkt ten einde een oordeel te verkrijgen over de waarde dier instellingen en aan pogingen tot bestrijding der ziekte zal in geschikte gevallen steun worden verleend (*Allg. med. Centralz.*).

PARIJS. — Doyen en de kanker. Op het Fransche chirurgengcongres in October te Parijs gehouden, heeft DOYEN mededeelingen gedaan over zijn serumtherapie van kanker, die berust op zijn bewering, dat men de oorzaak van den kanker moet zoeken in een mikro-organisme, den door hem gevonden *micrococcus neoformans* (zie dit *Tijdschrift* 1904, Dl. II, blz. 1237). Sedert dien tijd heeft METCHNIKOFF een contrôle-onderzoek daaromtrent ingesteld en daarvan een voorloopig rapport uitgebracht in de zitting der *Société de Chirurgie* van 14 Dec. 1904. Hij verklaart daarin, dat hij na enting van verscheidene gevallen van niet-ulcereerenden kanker reïnculturen van een